

Ангела Шумілова,

молодший науковий співробітник,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

e-mail: AngelaShumil@gmail.com.ua

тел.: +38(066)145-25-92

ПЕРСОНАЛЬНІ БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ: СПЕЦИФІКА СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ

У статті висвітлено особливості персональних покажчиків як наукового продукту та засобу формування позитивного іміджу вченого Національної академії наук України. Наголошено на специфіці структури і змісту персональних покажчиків.

Ключові слова: біобібліографія, бібліографія, персональні покажчики, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

Останнім часом спостерігається стрімкий розвиток біобібліографії. Це вид бібліографії, в якому відображаються біографічні відомості про певного автора (авторів), бібліографічна інформація про його (їхні) твори та література про нього (них) або будь-яка частина з вказаної бібліографічної інформації [10, с. 52]. Виходячи з цього, покажчики, які відображають біографічні відомості та бібліографічну інформацію про твори та літературу певної особи, можна назвати персональними покажчиками. Ці видання є вагомим джерельною базою для осмислення історії розвитку української науки, техніки, культури, адже об'єктивне наукове дослідження неможливе без вивчення життя та діяльності видатних учених, діячів культури та мистецтва.

Однак донині немає узагальненого дослідження, яке б всебічно висвітлювало історію та сучасний стан розвитку видань, присвячених діячам науки України, зокрема персональним покажчикам (бібліографічним і біобібліографічним) [6, с. 9]. Виходячи з того, що термінологічні дискусії про використання понять «біобібліографія» та «персональна бібліографія» у колах фахівців ведуться до сьогодні, проведено дослідження не претендує на повноту розкриття цієї проблеми, а є лише спробою проаналізувати погляди дослідників.

© Шумілова А., 2019

Персональні покажчики подають різнопланову структуровану інформацію (схема 1) 14, с. 474].

Таблиця 1.

Схема 1

Особистість науковця, діяча культури відображається насамперед у його науковому та творчому доробку: книгах, статтях, патентах, авторських свідоцтвах тощо, а також у спогадах колег та учнів, які продовжили і розвинули його справу. Багатогранна діяльність державних, суспільних діячів, вчених, артистів, письменників, художників та продукти цієї діяльності і є предметом опису персональних покажчиків. Крім того, діяльність осіб пов'язана з певними установами – інститутами, лабораторіями, відділами тощо. Персональні покажчики допомагають зробити певні узагальнення та висновки про внесок вченого у вітчизняну та світову науку.

У 50-60-ті рр. XX ст. активізація досліджень з історії, мови, фольклору, літератури, етнографії українського народу сприяла посиленню інтересу до біобібліографії: з'являються персональні покажчики, присвячені життю і творчості Є. Гребінки, Г. Квітки-Основ'яненка, Г. Сковороди та ін.

Однією з перших серійних біобібліографій, присвячених провідним діячам науки України, була серія «Вчені Української РСР», започаткована у 1956 р. Центральною науковою бібліотекою АН УРСР (нині – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського) за рішенням Президії АН УРСР з метою популяризації досягнень українських науковців та ознайомлення з їхнім життєвим шляхом і науковим доробком. Поява серії стала важливим етапом розвитку персональної бібліографії в Україні [6, с. 7]. Протягом 1956–1970 рр. у цій серії працівниками академічних інститутів разом з бібліографами ЦНБ АН УРСР було підготовлено і видано 25 персональних покажчиків про видатних науковців України [5, с. 18]. Зокрема, О. Білецького, О. Богомольця, Б. Горбунова, В. Данилевського, О. Динника, М. Доброхотова, Д. Заболотного, В. Липського, М. Луговцова, О. Палладіна, П. Першина, П. Попова, Г. Проскуру, М. Птуху, К. Симінського, С. Тетельбаума та ін. [6, с. 3].

У 1968 р. за рішенням Президії АН УРСР була започаткована серія під назвою «Библиография учёных Украинской ССР» (від 1992 р. – «Бібліографія вчених України»). Вона об'єднує покажчики праць академіків і членів-кореспондентів НАН України. Серія складається з випусків, які присвячено видатним вченим Академії наук України та видаються, як правило, до ювілейних дат або з метою увічнення їхньої пам'яті [5, с. 7]. За період 1968–2007 рр. у серії було видано понад 250 бібліографічних покажчиків праць науковців, які посіли визначне місце в історії вітчизняної науки. За 1968–2009 роки у цій серії видано понад 250 персональних біобібліографічних покажчиків праць провідних науковців України. Переважну більшість покажчиків цієї серії видано у 1980-х роках (88 од.). Найширше представлено технічні (55 од.), фізико-математичні (33 од.), хімічні (32 од.), геолого-мінералогічні (30 од.), біологічні (21 од.) галузі. [3, с. 65].

Л. Гутник зазначає, що у процесі опрацювання джерельної бази виданих біобібліографічних посібників Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) нею було загалом зафіксовано понад 50 бібліографічних серій, у яких виходили персональні покажчики, присвячені діячам науки України ХХ ст. [3, с. 64]. Зокрема, «Біобібліографія науковців НАУ» (Національний авіаційний університет, м. Київ), «Біобібліографія вчених університету» (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова), «Видатні випускники Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка», «Вчені

Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського», «Вчені-ювіляри Київського університету ім. Бориса Грінченка», «Корифеї Закарпаття: бібліографія», «Лауреати премії ім. К. І. Рубинського» (Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна), «Майстри бібліотечної справи України», «Мовознавці України», «Письменники – наші земляки» (Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка), «Біобібліографія вчених університету» (Львівський національний університет ім. Івана Франка), «Викладачі НАОМА – ювіляри» (Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури) тощо [11]. Увагу привертає персональна бібліографічна продукція Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (м. Київ), зокрема серії: «Видатні педагоги світу», «Академіки АПН України» (з 2010 р. – «Академіки НАПН України»), «Ювіляри АПН України» (з 2010 р. – «Ювіляри НАПН України»), «Майстри бібліотечної справи України».

Значний вклад у розвиток біобібліографічних досліджень в Україні вносить НБУВ, яка є науково-методичним центром для бібліотек наукових установ НАН України. Одним із напрямів її роботи є збирання та упорядкування інформації про персональні покажчики. Так, фахівцями Інституту біографічних досліджень НБУВ підготовлено ґрунтовний метабібліографічний посібник «Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013)» (Київ, 2015).

Персональні бібліографічні покажчики входять до складу фонду відділу науково-бібліографічної інформації (ВНБІ) НБУВ. Щоб наблизити неоціненне надбання друкованих видань до широкого кола читачів і поставити його на службу науковій, культурно-просвітницькій діяльності, широким верствам світової громадськості і народу України, за ініціативою науковців НБУВ був створений веб-портал, на якому можна ознайомитися з виставкою нових надходжень персональних покажчиків, зокрема як біобібліографічних, так і бібліографічних [2; 11]. Крім того, фахівці ВНБІ брали участь у підготовці персональних покажчиків, зокрема: «Василь Степанович Бабич» (уклад. Т. В. Добко; Київ, 2002); «Іван-Ярослав Дмитрович Гамкало» (бібліогр. ред. Н. І. Моїсеєнко; наук. консультант Т. В. Добко; Київ, 2014), «Новальська Тетяна Василівна» (уклад.: П. М. Штих та ін.; наук. ред. Т. В. Добко; Київ, 2015), «Книгознавець Галина Іванівна Ковальчук» (уклад. Н. І. Моїсеєнко; Київ, 2013), «Зінаїда Павлівна Тулуб» (уклад.: А. М. Колесніченко, Н. І. Моїсеєнко, Т. В. Добко, Ю. С. Левченко;

Київ, 2012), «Петро Могила (1596–1647)» (уклад. Н. І. Моїсеєнко; редкол.: Т. В. Добко та ін.; Київ, 2003) та рецензуванні: «Біобібліографія Зінаїди Тулуб» (Шкаріна В. // Бібл. вісн. – 2013. – № 2. – С. 52–53), «Петро Могила у бібліографії» (Чиж М. А. // Бібл. вісн. – 2003. – № 5. – С. 55–56) тощо.

У переважній більшості рецензій на персональні покажчики відзначена їх належна бібліографічна культура, копінтка пошукова робота бібліографів. На сьогоднішній день науковці НБУВ набули вагомого досвіду в роботі над складанням персональних покажчиків. Для їх створення налагоджений зв'язок з іншими бібліотеками та інститутами України. НБУВ активно співпрацює з науковими установами та організаціями різних країн. Бібліографічні описи праць для покажчиків складаються лише de visu, безпосередньо за оригіналами видань. У покажчиках виокремлено дати життя, що стали найважливішими, найпродуктивнішими у науковій і творчій діяльності. Ці видання можуть слугувати ґрунтовною джерельною базою для багатовекторних досліджень.

Як правило, основними джерелами пошуку літератури для складання персональних покажчиків є особові справи, біографічні та бібліографічні словники діячів відповідних галузей науки, галузеві та загальні енциклопедії, державні галузеві бібліографічні покажчики (книг, газетних і журнальних статей, рецензій, нотних видань), каталоги та картотеки, електронні бази даних національних, державних наукових універсальних і спеціалізованих бібліотек, архіви. Однак варто зазначити, що створення якісних повноцінних персональних покажчиків можливо лише за сприяння самих учених, якщо це можливо.

Важливим питанням є методика підготовки персональних покажчиків (схема 2). Упродовж тривалого часу фахівці працюють над вдосконаленням їхньої структури, визначенням обов'язкових і факультативних елементів, над критеріями відбору та варіантами групування матеріалу, системою допоміжних покажчиків та додатків тощо. Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського було видано «Биобиблиографический указатель: рекомендации по составлению и оформлению» [1]. Ці рекомендації були створені на допомогу укладачам при підготовці покажчиків серії «Бібліографія вчених Української РСР». У виданні опрацьовано методику складання персональних покажчиків. Запропонована структура покажчика є чіткою та логічною і вже багато років є основою не лише для видань названої серії [3, с. 71].

У 2014 році побачило світ методичне видання Вінницького

національного аграрного університету – «Укладання персонального біобібліографічного покажчика». А у 2015 році Національна парламентська бібліотека України (нині – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого) видала рекомендації «Складання бібліографічних посібників: інформ.-метод. матеріали».

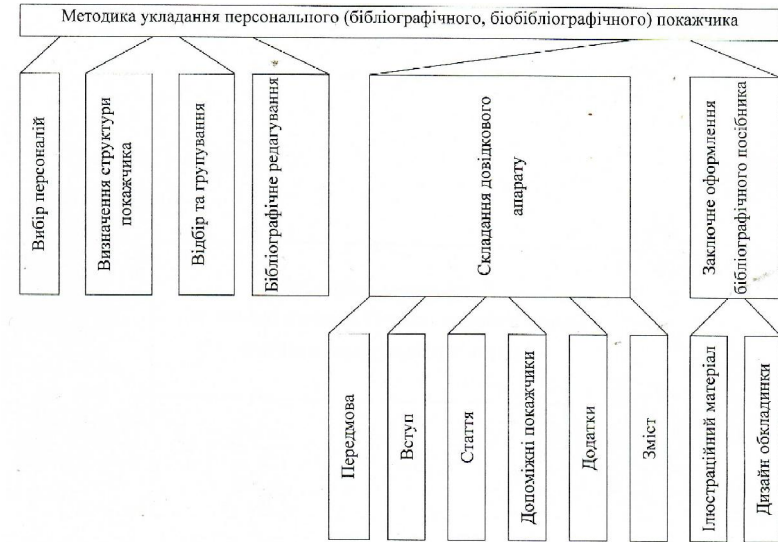

Схема 2

Здійснений нами аналіз документального бібліографічного ресурсу засвідчує зростання кількості персональних покажчиків. Підвищується якість поліграфічного оформлення, вдосконалюється методика їх укладання. Вони стають ґрунтовнішими та мають чітку систему подання інформації. Їм властиві стислість викладу, фактографічність і багатогранність представленого матеріалу. У них розкривається внесок особи у розвиток тієї чи іншої галузі знання, її наукова діяльність. Наукова і довідкова цінність кожного бібліографічного чи біобібліографічного видання залежить від обсягу, повноти, характеру і достовірності наданих матеріалів. Науковість – головний принцип відбору матеріалу. Проте на методику укладання персональних покажчиків мають вплив здобутки особистості, творче ставлення бібліографа, пошук і вироблення моделі, структури покажчика.

Досліджуючи ці покажчики, О. Яценко дійшов висновку, що структура персональних бібліографічних покажчиків (схема 3) [12, с. 257].

Таблиця 3. – Різновиди структури персональних покажчиків.

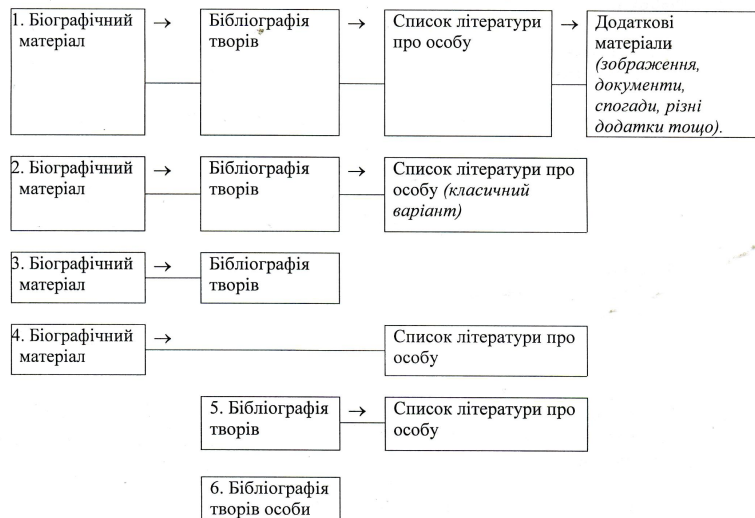

Схема 3

Обов'язковими елементами покажчика є: портрет ученого, передмова (від укладачів) або коротка вступна стаття українською, російською, англійською мовами про науковий доробок; біографічний нарис, основні дати життя та діяльності персони; література про вченого; бібліографія праць діяча (як опублікованих, так і неопублікованих), допоміжні покажчики; зміст; додатки (ілюстрації, світлини тощо) [5, с. 18].

Одним із основних розділів видання є покажчик друкованих праць особи: саме він розкриває всі аспекти фахової діяльності та основні напрями досліджень вченого. Серійний характер видань вимагає однотипності у структурі кожного випуску та послідовності його елементів. Вступну статтю пише фахівець відповідної галузі науки. Розділ основних дат життя і діяльності складається на основі біографічних даних, запропонованих самим ученим або на основі його особової справи. Бібліографія праць включає: монографії; брошури; статті з наукових збірників, енциклопедій; виступи та доповіді на конференціях; звіти про науково-дослідну роботу;

заявки; патенти, що зафіксували його думки, здобутки, ідеї, погляди, відкриття; видання, редактовані вченим; рецензії; рукописи; переклади; передмови; післямови; інтерв'ю; інтернет-ресурси.

М. Г. Железняк, Л. М. Гутник, Т. А. Галькевич у метабібліографії «Науковці України ХХ–ХХІ століть» запропонували таку схему розміщення праць діяча: книги та брошури українською мовою; статті та інші матеріали із неперіодичних, продовжуваних і періодичних видань, у т. ч. газет; депоновані рукописи; патентні документи (при великій кількості можливо виділити їх окремим рядком); рецензії; переклади; видання, укладачем яких був діяч; праці під редакцією діяча, крім періодичних, продовжуваних і серійних видань, у підготовці яких брав участь як головний чи відповідальний редактор, голова чи член редколегії (ця сторона діяльності висвітлюється і у вступній статті); видання іноземними мовами.

Наявність довідково-пошукового апарату дає змогу досліднику швидко зорієнтуватися у документах і полегшує йому пошуки необхідної інформації з різноманітних галузей і напрямів знання. Тому матеріал видання має бути вичерпним у джерелознавчому й історіографічному аспектах, а також відповідно оформленим. Бібліографічний опис і скорочення слів здійснюється відповідно до державних стандартів України.

Підсумовуючи, необхідно підкреслити, що різновидами персональних покажчиків виступають як бібліографічні, так і біобібліографічні покажчики. Ці видання представляють наукову діяльність і популяризують у суспільстві наукові дослідження. Наукова спадщина українських вчених і творчий доробок діячів культури та мистецтва, зафіксовані у персональних покажчиках, дають можливість їх вивчати й об'єктивно оцінювати. Найчастіше матеріал у покажчику групується за хронологією, що допомагає прослідкувати становлення та розвиток наукової, науково-організаційної, педагогічної, громадської діяльності вченого, митця у творчому поступі. Захопленість науковою роботою досить чітко вимальовується при аналізі наукових праць. Порівняння кількості публікацій створює реальну картину плідного періоду творчості або ж періоду менш активної діяльності вчених. Слід зазначити і те, що неможливо недооцінити доленосний вплив їхніх робіт на формування наукових поглядів молодих науковців. Персональні покажчики є важливою подією як у галузі української бібліографістики, так і в історії вітчизняної науки загалом.

Професійно, грамотно підготовлені персональні покажчики є невід'ємною частиною джерелознавчої бази української науки.

Список бібліографічних посилань

1. *Биобиблиографический указатель : рекомендации по составлению и оформлению*. Сост. : В. Альберт, В. Кабкова. 2-е изд., перераб. и доп. Киев : Наук. думка, 1988. 58 с.
2. Блиндарук С. В. *Біобібліографічні покажчики у фондах відділу науково-бібліографічної інформації НБУВ : нові надходження*. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/3667> (дата звернення: 03.07.2018).
3. Гутник Л. Бібліографічні та біобібліографічні покажчики діячів науки України. *Енциклопедичний вісник України* : збірник наукових праць 2009. Число 1. С. 63–78. Бібліогр. : 9 назв.
4. Добко Т. В. Бібліографія. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2003. Т. 2. С. 863–864.
5. Луговський О. Г. *Біобібліографія і бібліографічна діяльність учених-природознавців УАН – АН УРСР (1918–1941)* : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.08 «Жногзнавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». Київ, 2005. 20 с.
6. *Науковці України ХХ–ХХІ століть : метабібліографія / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України* ; уклад. : М. Г. Железняк, Л. М. Гутник, Т. А. Галькевич. Київ, 2010. 472, [1] с.
7. *Положение Президиума АН УССР «Об издании работ в серии «Биобиблиография ученых Украинской ССР»»* от 09.07.1986 № 276. Арх. Президії НАН України. Ф. 251-р. Оп. 7. Од. зб. 4 (діловодна).
8. *Складання бібліографічних посібників : інформаційно-методичні матеріали / М-во культури України, Нац. парлам. б-ка України* ; уклад. О. Калганова ; наук. ред. В. Кононенко. Київ, 2015. 80 с.
9. *Укладання персонального біобібліографічного покажчика : бібліографічно-методичні видання / М-во аграр. політики та продовольства України, Він. нац. аграр. ун-т, Б-ка* ; упоряд. О. А. Шевчук ; ред. : Н. Г. Дудкевич, Л. В. Кулакевич ; відп. за вип. М. В. Кондратова. Вінниця : ВНАУ, 2014. 12 с. (Бібліотечна справа).
10. Швецова-Водка Г. М. Персональна та біобібліографія : термінологічні мітки. *Персональна та біобібліографія в технологіях управління знаннями* : матеріали міжнародного семінару-тренінгу (Харків, 4 квітня 2013 р.). Харків, 2013. С. 46–53.
11. Шумілова А. В. Персональні покажчики у фондах відділу довідково-бібліографічного обслуговування НБУВ : нові надходження. URL <http://www.nbuv.gov.ua/node/2612> (дата звернення 03.06.2018).

12. Щитинська Г. М. Методика укладання біобібліографічних покажчиків з досвіду роботи Науково-технічної бібліотеки Львівської політехніки. *Матеріали Четвертої міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства»* (25 жовтня 2012 р., Львів, Україна). Львів, 2012. С. 482–490.

13. Яценко О. Персональна бібліографія, біобібліографія : термінологічний аналіз. *Бібліотечний вісник*. Київ, 2014. № 5. С. 24–29.

14. Яценко О. Персональні бібліографічні покажчики - важливий складник у відтворенні життя і творчості українських діячів. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. 2011. Вип. 31. С. 461–475. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2011_31_40 (дата звернення 05.06.2018).

References

1. Albert, V., Kabkova, V. (Comp.). (1988). *Biobibliograficheskii ukazatel: Rekomendatsii po sostavleniiu i oformleniiu* [Biobibliographic pointer: recommendations on drafting and registration]. (2nd ed.). Kiev, Ukraine: Naukova dumka, Ukraine. [In Russian].
2. Blyndaruk, S. V. *Biobibliografichni pokazhchyky u fondakh viddilu naukovobibliografichnoi informatsii NBUV: novi nadkhodzhennia* [Biobibliographic pointers in the funds of department of scientific and bibliographical information of NBUV]. Retrieved from <http://www.nbuv.gov.ua/node/3667> [In Ukrainian].
3. Hutnyk, L. (2009). *Bibliografichni ta biobibliografichni pokazhchyky diiachiv nauky Ukrainy*. [Bibliographic and biobibliographic pointers of figures of science of Ukraine]. *Entsyklopedychnyi Visnyk Ukrainy: zbirnik naukovykh prats* (Iss. 1, pp. 63-78). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
4. Dobko, T. V. (2003). *Bibliografiia*. [Bibliography]. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy*. (Vol. 2, pp. 863-864). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
5. Luhovskiy, O. H. (2005). *Biobibliografiia i bibliografichna diialnist uchenykh-prirodovnavstiv UAN-AN URSR (1918-1941)*. [Biobibliography and bibliographic activity of natural scientists-scientists of UAS-AS of UKRAINE (1918-1941)] [Knyhoznavstvo, bibliotekoznavstvo, bibliografознавство]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
6. Zhelezniak, M. H., Hutnyk, L. M., Halkevych, T. A. (Comp.). (2010). *Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. Naukovtsi Ukrainy XX-XXI stolit: Metabibliografiia* [Research workers of Ukraine XX-XXI ages: metabibliography]. Kyiv, Ukraine: In-t entsykloped. doslidzh. NAN Ukrainy. [In Ukrainian].
7. *Polozhenie «Ob izdani rabot v serii «Biobibliografiia uchenykh Ukrainskoi SSR»* от 09.07.1986 № 276. [«About edition of works in series Biobibliography of scientists of Ukrainian SSR» from 09.07.1986 № 276]. (1986). Kiev, Ukraine: Prezydyuma AN USSR. [In Russian].

8. Halhanova, O. (Comp.). (2015). Natsionalna parlamentska biblioteka Ukrainy. Skladannia bibliografichnykh posibnykiv: Informatsiino-metodychni materialy [Drafting of bibliographic manuals: informatively methodical materials]. Kyiv, Ukraine: M-vo kultury Ukrainy, Nats. parlam. b-ka Ukrainy. [In Ukrainian].

9. Shevchuk, O. A. (Comp.). Vinnytskyi natsionalnyi ahrarnyi universytet (2014). *Ukladannia personalnoho biobibliografichnoho pokazhchyka: Bibliografichno-metodychne vydunnia* [Conclusion of the personal biobibliographic pointer: bibliogr. method. ed.]. (Dudkevych, N. H., Kulakevych, L. V. (Eds.)). Vinnytsia, Ukraine: M-vo ahrar. polityky ta prodovolstva Ukrainy, B-ka Vin. nats. ahrar. un-ty, VNAU. [In Ukrainian].

10. Shvetsova-Vodka, H. M. (2013, April). Personalna ta biobibliografiia: terminolohichni mitky. [Personal and biobibliography: terminology marks] In *Personalna ta biobibliografiia v tekhnolohiiakh upravlinnia znanniamy. Materialy mizhnarodnoho seminaru-treninhu* [Personal and biobibliography in technologies of management of knowledges. Proceedings to the international seminar-training] (pp. 46-53). Kharkiv, Ukraine. [In Ukrainian].

11. Shumilova, A. V. (2018) Personalni pokazhchyky u fondakh viddilu dovidkovo-bibliografichnoho obsluhovuvannia NBUV: novi nadkhodzhennia [Personal pointers in the funds of department of reference and bibliographic services of NBUV]. *nbu.gov.ua*. Retrieved June 03 2018 from <http://www.nbu.gov.ua/node/2612> [In Ukrainian].

12. Shchytynska, H. M. (2012, October). Metodyka ukladannia biobibliografichnykh pokazhchykiv z dosvidu roboty Naukovo-tekhnichnoi biblioteki Lvivskoi politekhniki [Method of conclusion of biobibliographic pointers from experience of the Scientific and technical library of Lviv politekhniki] In *Suchasni problemy diialnosti biblioteky v umovakh informatsiinoho suspilstva. Materialy Chetvortoi mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Modern Problems of Library Activity in the Information Society. Proceedings to the 4th international scientific conference] (pp. 482-490). Lviv, Ukraine. [In Ukrainian].

13. Iatsenko, O. (2014). Personalna bibliografiia, biobibliografiia: terminolohichniy analiz. [Personal bibliography, biobibliography: terminology analysis]. *Bibliotechnyi Visnyk*, 5, 24-29. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

14. Iatsenko, O. (2011). Personalni bibliografichni pokazhchyky - vazhlyvyi skladnyk u vidtvorenni zhyttia i tvorchosti ukrainskykh diiachiv. [The personal bibliographic pointers are an important component in the recreation of life and creativity of the Ukrainian figures]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho*, 31, 461-475. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2011_31_40 [In Ukrainian].

Anzhela Shumilova,
Junior Research Fellow,
Vernadsky National Library of Ukraine
3, Holosiivskiy ave., Kyiv, 03039, Ukraine
e-mail: AngelaShumil@gmail.com.ua
tel.: +38(066)145 25 92

Variety of the Personal Indexes: Specific Structure and Content

The article contains the peculiarities of bibliographic indexes as a scientific product and the means of forming the positive image of a scientist. The specification of the structure and the content of personal indexes is emphasized.

Keywords: biobibliography, bibliography, personal indexes, National Academy of Sciences of Ukraine, Vernadsky National Library of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 8.04.2019 р.